

V oblastech jako Oaxaca emigrace zcela zdecimovala místní společenství i hospodářství: muži odešli pracovat na americké farmy a jatka, takže doma zůstali jen staří, ženy a děti.

Autorka: Angela Nagleová

Zájmy korporací a morální vydírání

Otevřené hranice se příliš široké podpoře veřejnosti netěší, ale taková imigrační politika, která by odpovědnost za uplatňování zákonů kladla na bedra zaměstnavatelů namísto imigrantů, naopak ano. Podle průzkumu veřejného mínění provedeného listem *Washington Post* a televizí ABC News podporuje zavedení povinného využití federálního ověřovacího systému (E-Verify), který by zaměstnavatelům znemožnil využívat práci ilegálních imigrantů, téměř 80% dotázaných, více než dvojnásobek příznivců vybudování zdi podél mexické hranice. 11]

Proč se tedy prezidentská předvolební kampaň točila kolem stavby obrovské zdi? Proč se současné imigrační debaty soustředí na kontroverzní taktiku ICE mířit na migranty – tím spíše, když podstatně humánnější a populárnější metoda, tj. přinutit zaměstnavatele najímat jen legální zaměstnance, je současně i ta nejúčinnější? 12] Stručná odpověď zní, že podnikatelské lobby dlouhodobě úspěšně blokují a sabotují iniciativy jako E-Verify a levice dávno upustila od jakékoliv vážně vedené diskuse o těchto otázkách.

Podnikatelská sdružení Western Growers Association a California Farm Bureau Federation a další nedávno zablokovala legislativní návrh, který by zakotvil povinné využití E-Verify, přestože obsahoval několik ústupků byznysům. 13] Demokraté jako by se této debaty vůbec nezúčastnili. Ve výsledku tak budou do USA i nadále proudit pracovníci ze zemí zdevastovaných americkým agrobiznyssem, přilákání příslibem práce a dobrého výdělků, ve skutečnosti však jen levně a ilegálně vykořisťování. Bez plných občanských práv se tito lidé nemohou dost dobře sdružovat v odborech a navíc je lze snadno udržovat v trvalém strachu ze zatčení a trestního stíhání.

Zastánci otevřených hranic a s nimi i řada mainstreamových komentátorů rádi opakují, že „žádná migrační krize neexistuje“. Ať už se jim to ale líbí nebo ne, míru imigrace, která radikálně mění tvář společnosti, odmítají lidé napříč společnostmi po celém světě. A tito lidé, mezi nimiž se neteší podpoře, tj. občané, navíc mohou hlasovat. **Migrace se tak stává stále zřetelněji krizí, jež ohrožuje samotné základy demokracie.** Každá politická strana s vládními ambicemi proto buď bude muset přijmout vůli lidu, nebo svůj program otevřených hranic prosazovat navzdory silnému lidovému odporu. Mnohé z nejagresivnějších zastánců otevřených hranic nacházíme na libertariánské levici. A proč tomu tak je? Aby vykořisťování zakryli morálním fíkovým listem? Aby se k moci zaručeně nedostaly levicové strany, které by tyto problémy skutečně dokázaly řešit na hlubší, mezinárodní úrovni?

Vyznavači volné imigrace drží v rukou dvě mocné zbraně. Zaprvé za nimi stojí velkokapitál i finanční zájmy, podobně účinným - a levicovými obhájci neomezené imigrace mnohem umněji využívaným - nástrojem však je i morální vydírání a veřejné ostouzení. Špatné nakládání s migranty lidé právem považují za morálně špatné a mnohé také znepokojuje vzestup rasismu a necitelnosti k menšinám, jež odpor k imigraci nezřídka doprovázejí. Ani sami zastánci otevřených hranic se však zásad svého údajného morálního kodexu nechrání.

Vysoké tempo imigrace má četné ekonomické klady i zápory, obvykle však tíživěji dopadá na méně kvalifikované a hůře placené domácí pracovníky a prospěch z něj mají spíše bohatší domácí zaměstnanci a korporátní sektor. George J. Borjas imigraci označil za formu přerozdělování bohatství směrem vzhůru. 14] Studie Národní akademie věd z roku 2017 *Ekonomické a fiskální důsledky imigrace* dospěla k závěru, že stávající migrační politika má nepoměrně negativní účinek na chudé Američany a příslušníky menšin, což by jistě nepřekvapilo osobnosti typu Marcuse Garveyho nebo Fredericka Douglassa. I oni by totiž podle současných měřítek byli označeni za „protiimigrantské“, kdyby si na tyto skutečnosti dovolili nahlas poukázat.

Hillary Clintonová v široké veřejnosti určeném projevu na téma imigrace prohlásila:

„Jsem přesvědčena, že bychom šli sami proti sobě a navíc se zachovali značně nelidsky, kdybychom se pokoušeli vyhnat miliony pracovitých imigrantů, kteří obohacují naše hospodářství.“ 15]

V soukromém projevu před latinskoamerickými bankéři, jehož znění proniklo na veřejnost, pak šla ještě dál:

„Do budoucna je mým snem celou polokouli obepínající zóna společného trhu s deregulovaným obchodem, otevřenými hranicemi a tak zelenou a obnovitelnou energií, jak jen dokážeme“ 16] (Jakkoliv se později snažila vysvětlit, že hranice měly být otevřeny pouze energií).

Podobná prohlášení samozřejmě nemohla než vybičovat antiimigrační trumpovskou pravici k šílenství. Ještě více však odhalují sblížení levice za otevřené hranice s „úctyhodnou“, zájmy byznysu hájící pravici, které vyjádření Clintonové ukázalo v plné nahotě. Jay Cost v reakci na Trumpův „nationalismus“ nedávno pro *National Review* napsal:

„Když to řeknu bez obalu, nemusíme se zrovna milovat, ale dokud na sobě dokážeme vydělávat, tak nás to udrží pohromadě.“

V tomto odpudivě *unter-thatcherovském* vyjádření znějí buckleyovci skoro k nerozeznání od liberálních „kosmopolitů“ – i když se alespoň obejdou bez jejich oděru nesnesitelné morální povýšenosti.

Jako dcera migrantů, která většinu života prožila v zemi s trvale vysokou mírou emigrace – Irsku – jsem otázku migrace vždy vnímala jinak, než mí dobrými úmysly vybavení levicoví přátelé ze zemí s obrovskými a ve světě dominantními ekonomikami. Poté, co roku 2008 Irsko naplno zasáhla úsporná opatření a nezaměstnanost (a miliardy erárních peněz byly utopeny ve snaze zachránit finanční sektor) jsem musela přihlížet, jak velká část mých vrstevníků zvedla kotvy a s Irskem se nadobro rozloučila. Není to ale jen technický či ekonomický problém.

Dotýká se samého srdce a duše národa - stejně jako válka. Opakovaně s sebou přináší ztrátu idealistické a energické mladé generace, která normálně společnost oživuje a vnáší do ní svěží vítr.

I v Irsku, stejně jako v dalších zemích postižených masivní emigrací, vždy existovaly levicové vedené protiemigrační hnutí a kampaně. Ty v časech recese např. volaly po plné zaměstnanosti. Málokdy však měly dostatečnou sílu k tomu přestat napor globálního trhu. A provinilé a nervózní elity, úřadující v dobách všeobecného rozhořčení, zpravidla sledují rozptýlení generace potenciálních radikálů do celého světa s jen málo skrývaným uspokojením.

Asi nikdy nepřestanu žasnout nad arogancí a podivně imperiální mentalitou britských i amerických obhájců otevřených hranic, kteří jsou neochvějně přesvědčení o tom, že konají

činy šlechetné dobročinnosti pokaždé, když „vítají“ doktorandské studenty z východní Evropy nebo Latinské Ameriky tím, že jim ukáží město a uvaří jim večeři. Tito lidé fungují v nejbohatších zemích podobně jako fanatický kult v moři upřímných věřících: produkt úzké vrstvy velkokapitálu a volnotržní lobby pomáhá rozšiřovat početnější skupin velkoměstských „kreativců“, příslušníků technické, mediální a znalostní třídy. Ti takto slouží svým objektivním třídním zájmům, protože náklady svého přelétavého životního stylu udržují dostatečně nízko.

Papouškováním institucionální ideologie svých odvětví si pak upevňují bezpečí svých kariér. Masová migrace ale ve skutečnosti je tragédií, zatímco moralizování vyšší střední třídy prázdná fraška. Extrémně bohatí si snad mohou dovolit život ve světě bez hranic, který se agresivně pokoušejí vytvořit, ale většina z nás chce a potřebuje celistvé, suverénní politické těleso, které bude hájit jejich práva coby občanů.

(Postavme se) na obranu imigrantů, proti systémovému vykořisťování

Ale pokud otevřené hranice skutečně jsou „návrhem z dílny bratří Kochů“, jak by měl vypadat autenticky levicový postoj k imigraci? Levice by se místo odkazu Milтона Friedmana měla raději obrátit ke své vlastní bohaté tradici. Místo laciného moralismu, který silám vykořisťování jen dodává legitimitu, bychom se my progresivci měli raději soustředit na problém systematického vykořisťování u kořenů masové migrace. To pochopitelně neznamená přehlížet na imigrantech páchané nespravedlnosti. Zároveň se však každá upřímně levicová iniciativa musí jednoznačně vymezit proti korporátním, finančním i všem dalším zájmům, jež se podílí na zoufalých okolnostech podněcujících masovou migraci (a ta zase obratem živí populistickou reakci). **Jedině silná národní levice v menších a rozvojových zemích, která bude jednat ruku v ruce s levicí usilující o skoncování s mocí finančního sektoru i globálního vykořisťování pracujících ve velkých ekonomikách, má realistickou šanci uvedené problémy vyřešit.**

V první řadě musí levice přestat opakovat propagandu Institutu Cato a přehlížet dopady imigrace na domácí zaměstnance, hlavně ty nejhůře placené, na něž dopadá neustálé rozšiřování pracovní síly tíživěji než na ostatní. Imigrační politiku je třeba provádět tak, aby tím zásadněji neutrpěla vyjednávací pozice pracujících. Dvojnásob to platí v našich podmínkách stagnace mezd, slabých odborů a ohromné nerovnosti.

V otázce ilegální imigrace by se levice měla postavit za snahu uložit povinné užití systému E-Verify a tvrdě postihovat zaměstnavatele, kteří tak neučiní. **Vymáhání práva by ale mělo směřovat v první řadě na zaměstnavatele, ne na imigranty.** Zaměstnavatelé zneužívají imigranty, kteří nedisponují běžnou právní ochranou, aby mohli pokračovat ve snižování mezd a současně se tak vyhýbat i daním ze mzdy a dalším odvodům. Jestliže se zaměstnanci mají dočkat spravedlivého zacházení, musíme s tímto stavem skoncovat.

Trump se nechvalně proslavil stížnostmi, že do USA přicházejí lidé z „prdelí třetího světa“ a coby možnou zemi původu ideálních imigrantů nadhodil Norsko. Norové však už do Ameriky kdysi ve velkých počtech proudili – a to když byli chudí a zoufalí. Dnes, kdy už žijí v bohatém a poměrně rovnostářském sociálně demokratickém systému, **založeném na státním**

vlastnictví přírodních zdrojů, o to nestojí. 17] Sečteno a podtrženo však budou hybné mechanismy masové imigrace působit tak dlouho, dokud nedojde k vyřešení zásadních strukturálních problémů.

Ke snížení tlaku masové migrace je proto zejména nutné vylepšit vyhlídky chudých tohoto světa. **Masová migrace v tomto případě není řešením: vede k sestupné mzdové spirále pro pracující v bohatých zemích a odlivu mozků z těch chudých.** Jediným skutečným řešením tak je napravit nerovnováhu globální ekonomiky a přistoupit k radikální restrukturalizaci systému globalizace, vytvořeného tak, aby z něj měli prospěch hlavně bohatí na úkor chudších.

Nezbytným krokem jsou strukturální změny aspektů obchodní politiky, jež brání potřebným státním rozvojovým opatřením v méně vyspělých ekonomikách. Smířit se nelze ani s obchodními smlouvami, namířeným proti dělníkům, jako je NAFTA. Neméně důležité ale jsou i reformy finančního systému, který vysává kapitál z rozvojového světa do všemožných **aktivových** bublin v bohatých zemích, které jen dále prohlubují nerovnost. A konečně – přestože je nezodpovědná zahraniční politika ve stylu vlády prezidenta Bushe podle všeho dokonale zdiskreditovaná – pokušení vojenských intervencí zdá se dosud zcela nezmizelo. Proti tomu se musíme postavit.

Americká vojenská dobrodružství vedla ke smrti milionů lidí na Blízkém východě, další miliony vyhnala z domovů jako uprchlíky a navíc zničila velkou část tamější nezbytné infrastruktury.

Marxovy argumenty, že anglická dělnická třída by měla naplnění irských národnostních ambic chápat spíše jako součást svého vlastního boje, než jako hrozbu své identity, neztratily do dnešních dní nic ze své relevance, jak ostatně vidíme na vzestupu nejrůznějších identitářských hnutí po celém světě. Pro někoho utěšující blud, že imigranti sem přicházejí kvůli své lásce k Americe, je asi podobně neuvěřitelně naivní jako věřit, že Marxem popisovaní Irové 19. století milovali Anglii. **Velká část migrantů odchází ze své domoviny z ekonomické nutnosti a drtivá většina z nich by před odchodem bez váhání dala přednost lepším příležitostem doma, mezi svými přáteli a rodinami. Tyto příležitosti však při stávající podobě globalizace nemají a ani mít nemohou.**

Trump a jemu podobní politici, podobně jako anglické elity za Marxova života, vyvolávají u svých stoupenců protiimigrační nálady, ale jen málokdy se zabývají strukturálním vykořisťováním doma nebo za hranicemi, v němž má masová migrace skutečně příčiny. Nezřídka tyto problémy ještě zhoršují, když posilují postavení zaměstnavatelů a kapitálu proti zaměstnancům, zatímco usměrňují hněv svých příznivců, často také obětí těchto sil, proti jiným obětem: imigrantům. Přes veškeré své protiimigrační chvástání však Trumpova vláda ve snaze rozšířit využívání E-Verify nedosáhla v podstatě ničeho, a tak prezidentovi zbývají jen vychloubačné řeči o příhraniční zdi. I ta však zůstává jen nesplněným slibem. 18] A tak zatímco na hranici od sebe oddělují rodiny, vláda zavírá oči nad zaměstnavateli, kteří

imigranty zneužívají jako pěšce ve hře pracovní arbitráže.

Příslušníci proimigrační levice se často pokoušejí přesvědčit sami sebe, že jejich postoje jsou doopravdy a upřímně radikální. Ve skutečnosti však boj za ekonomickou spravedlnost jen nahrazují prosazováním politiky velkých podniků, která se vydává za ctnostné identitářství. Amerika, stále ještě jedna z nejbohatších zemí světa, by měla být schopna poskytnout všem svým občanům nejen práci, ale také důstojnou mzdu i na pozicích, které podle zastánců otevřených hranic „Američané nechtějí dělat“. Vinu by ale měli nést zaměstnavatelé, kteří migranty ilegálně vykořisťují jako levnou pracovní sílu, čímž je vystavují nebezpečí, ne migranti, kteří jednoduše dělají jen to, co lidé v těžkých časech dělají odjakživa.

Tím, že bezděčně poskytuje zástěrku ekonomických zájmů vládnoucích elit, riskuje levice zásadní až existenční krizi, s tím jak bude stále více obyčejných lidí ochotných naslouchat krajně pravicovým stranám. V této krizi jde příliš o hodně, než abychom znovu a znovu opakovali tytéž chyby.

Poznámky:

11] “Immigration, DACA, Congress, and Compromise,” *Washington Post*, 20. října 2017.

12] Pia M. Orrenius and Madeline Zavodny, “Do State Work Eligibility Verification Laws Reduce Unauthorized Immigration?,” *IZA Journal of Migration* 5, no. 5 (December 2016).

13] Dan Wheat, “Ag Groups Split over Latest House Labor Bill,” *Capital Press*, 17. července 2018.

14] George Borjas, “Yes, Immigration Hurts American Workers,” *Politico*, Září/říjen 2016.

15] Borjas.

16] Chris Matthews, “What’s Important about the Clinton Campaign’s Leaked Emails on Free Trade,” *Fortune*, 11. října 2016.

17] Krishnadev Calamur, “Why Norwegians Aren’t Moving to the U.S.,” *Atlantic*, 12. ledna 2018.

18] Tracy Jan, “Trump Isn’t Pushing Hard for This One Popular Way to Curb Illegal Immigration,” *Washington Post*, 22. května 2018.

Úvaha Angely Nagleové *The Left Case against Open Borders* vyšla na stránkách časopisu *American Affairs* roč. 2, č. 4 (zima 2018), s. 17-30.